

Systematiskt kvalitetsarbete

Del 2019 - 3

**Barns inflytande (förskola)
Kunskaper, betyg och bedömning**

Sammanställt av:

Elisabet Larsson och Kajsa Weckéus

Systematiskt kvalitetsarbete – förskolan

Barns inflytande

Målformulering utifrån övergripande mål enligt läroplanen Lpfö18

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- Intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation
- Förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan
- Förståelse för demokratiska principer och förmåga att samarbeta och fatta beslut i enlighet med dem.

Genomförande

Exempel vad verksamheterna arbetat med:

- Delar in barnen i mindre grupper för att alla ska få komma till tals.
- Vi ger barnen möjlighet att dela med sig av sina tankar och åsikter i mindre grupper.
- Barnen kan välja om de vill vara ute före eller efter mellis, de stora barnen får ansvaret att vara ute på innergården själva.
- De får välja vad vi ska leka tillsammans i samling/gympa aktiviteter.
- 5-åringarna har haft inflytande vid val av maträtter. Vid födelsedagar väljer de aktivitet, sång eller lek. Vi i arbetsgruppen är lyhörda för barnens intresse och lyssnar på deras önskemål.
- Vi har börjat använda armband i olika färger för att para ihop barnen i olika konstellationer.
- Om vi har sångsamling så får barnen bestämma vilken sång de vill sjunga, utevistelsen och fria leken inomhus.
- Vi lyssnar på barnen och de får små uppdrag.
- De får välja vad de vill göra genom att titta på bilder.
- Vi pedagoger är bra förebilder för barnen. Vi är närvarande och delaktiga i deras dagliga undervisning där vi ger barnen utrymme till samarbete i leken.
- Vi är medvetna om att barnen befinner sig på olika utvecklingsnivåer och förhåller oss till detta.
- Fokus ligger på att alla barn ska känna sig trygga och att vi försöker se till alla barns enskilda behov vilket vi känner är grunden till ett demokratiskt arbete.
- Vi pratar mycket med barnen om hur man är en bra kompis, vad som är rätt och fel. Vi tränar på att vänta på sin tur och att lyssna på varandra. Det finns "valstunder" då barnen tränar på att leka med olika kamrater som de då inte själva får välja.
- Vi tränar samarbete och att lära sig respektera och acceptera olikheter.

- Vi har omröstningar vid val av aktivitet, samarbetsövningar vid samlingar
- Vi tränar på att lyssna på varandra så att alla åsikter blir hörda och respekterade,
- Vi försöker ge barnen tid att stanna upp och reflektera över hur de agerar i olika situationer och ger dem "verktyg" att gå vidare.

Resultat

Exempel på resultat från verksamheterna:

- Verksamheten har genom ett medvetet arbete ökat självständiga val för många av barnen. Man kan se att barnen ökat tryggheten och självförtroendet och även förmågan att agera inför sin grupp.
- Aktivitetstavlan används aktivt på samtliga 6 avdelningar och anses av samtliga vara en bra metod för att både styra leksituation och skapa god lärandemiljö, samt för att öka barnens inflytande.
- Flera barn har svårt att lyssna på varandra.
- Barnen vågar prova på nya aktiviteter. De har förståelse för och visar varandra respekt. Barnen vill, vågar och kan uttrycka sin vilja och sina känslor.
- Barnen vet om att dem har inflytande över sin dag på förskolan och känner sig trygga med att uttrycka sina önskemål. Kuben
- Barnen mer lyhörda mot varandra och samarbetar.
- Vi märker att barnen lyssnar på varandra mer, är snällare mot varandra. De kan skilja på rätt och fel, säga förlåt och kan lösa enkla konflikter.
- Vi känner att vi har fått en trygg barngrupp och att vi låtit barnen få tid och möjlighet att skapa sin trygghet här hos oss genom att vi vuxna varit lyhörda.

Analys av resultat

Vi har många barn och därmed många viljor, Några av de äldsta barnen är dominant och därför känner vi att det krävs mycket "vuxenstyrning",

Vi vill att barnen ska kunna välja aktiviteter efter egen vilja och ibland vara i förutbestämda grupperingar för att få chans att prova något nytt och med nya kompisar.

Stora barngrupper gör att det är svårt att hinna med att se alla och ge möjligheter till inflytande och delaktighet.

Vi upplever att det utvecklar barnens samarbetsförmåga att prova olika aktiviteter tillsammans med olika kompisar. Som närvarande pedagog får vi bra tillfällen att lyfta och synliggöra alla barn.

Barn är egocentriska och har svårt att se andras behov så det är ett utmanande arbete. Det känns som att vuxenstyrning krävs för att det ska fungera.

I en stor barngrupp är det svårt att alla hinner komma till tals. Vi tycker att vi lyssnar på barnen och att avdelningen genomsyras av demokratiska principer, men det kan alltid bli bättre!

Vi märker att barnen utvecklats socialt och lärt sig leka med andra kompisar och olika aktiviteter. Att vi låter barnen vara med och bestämma gör att det blir ett bra klimat på avdelningen. Barnen behöver träna mer på att lyssna på varandra och stå för det man själv tycker och inte låta andra styra över en. Vi behöver stötta och hjälpa barnen i att fullfölja sina val. Vi upplever att det ibland är rörigt och stressigt bland såväl barn som pedagoger, därför måste vi arbeta för att få en lugnare miljö.

Systematiskt kvalitetsarbete – fritidshem

Kunskaper, betyg och bedömning

Målformulering utifrån övergripande mål enligt läroplanen

”Skolans arbete måste inriktas på att ge utrymme för olika kunskapsformer och att skapa ett lärande där dessa former balanseras och blir till en helhet.” Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011(Skolans uppdrag)

Genomförande

Exempel från fritidshemmen på Astradskolan och Ekebacken

1. Vi har ett halvtimmes morgonmöte varje vecka i respektive årskurs då fritidspersonal och klasslärare har möjlighet att diskutera elever och verksamhetens utformning. I åk 1–3 är det mest fokus på skoldagen.
2. Vi vill ha fler, små grupper för att få lugn och ro och kommunikation vid borden. Målet är att vi ska få eleverna till att ta ansvar för sig själva och för situationen. Vi vill även att de ska ha ett bra utbyte i dialog med sina kompisar- att träna på att uttrycka sig och att kunna sitta utan att en vuxen är med och " styr" vid bordet.

Resultat

1. I nuläget finns det ett gott samarbete kring elever och deras behov genom diskussioner med lärare. För att vidareutveckla diskussionerna kring verksamheternas helhet så behöver vi utgå från en dagordning på morgonmötena, vilket kan resultera i att få en större inblick i båda verksamheterna.
2. Vi har genomfört små grupper vid måltiderna för att få lugn och ro och kommunikation vid borden.Vi har haft temat estetiskt skapande och dans som resulterade i en uppvisning på fritidshemmets dag.För dokumentation finns en mall framtagen samt tid avsätts för dokumentation varje vecka . Röd avdelning har gjort detta skriftligt medan blått mer gjort det muntligt.

Analys av resultat

1. Morgonmötet varje vecka har inneburit diskussioner kring specifika elever i grupperna som tar tid från diskussioner kring verksamheterna. Det finns goda möjligheter till att utveckla samverkan mellan skolan och fritidshemmet, vi behöver dock en bättre struktur på vad som ska tas upp på morgonmötena. Genom att gemensamt se över varandras planeringar så kan vi enklare komplettera varandras uppdrag och utöka vår samverkan kring elevernas lärande och utveckling. Utvecklar vi vår dokumentation kring elevernas utveckling och lärande på fritidshemmet kan vi delge klasslärarna och bidra till en större helhetssyn för båda verksamheterna.

2. För att kunna gå tillbaka och göra förändringar i verksamheten och i undervisningen krävs att båda avdelningarna dokumenterar skriftligt. Detta har vi inte fått till på den ena avdelningen. Vårt arbete med olika teman under läsåren är genomtänkta och fungerar bra. Det är ett sätt för båda fritidsavdelningarna att samarbeta både att ta fram den pedagogiska planeringen för arbetet, utförande av aktiviteten och utvärderingen. Jag bedömer att efter några år med turbulens kring personal så finns nu förutsättningarna för att kunna fortsätta på liknande sätt. Båda avdelningarna har prövat, tänkt om, provat nytt sätt vad gäller att hitta bra former för matsituationer och samlingar. På avdelningen med åk F-1 har det överlag fungerat bra medan på avdelningen åk 2–4 varit svårare att hitta rätt arbetssätt. Jag kan se att det delvis beror på att personalstyrkan inte varit konstant hela året och att det är en svårighet i sig att de äldre eleverna är mer oregelbundet på fritids så det är svårt att få till fasta och stabila gruppkonstellationer.

Systematiskt kvalitetsarbete – förskoleklass

Kunskaper, betyg och bedömning

Målformulering utifrån övergripande mål enligt läroplanen Lgr11

Enligt Lgr11 ska alla elever ges stöd och stimulans för att utvecklas så långt som möjligt.

Genomförande

Exempel från förskoleklasserna på Hjortsbergskolan och Ryssbyskolan:

1. En tydlig struktur i klassrummet där vi använder oss av bildstöd. Lärpar och basgrupper från första skoldagen. Multimodal undervisning¹ i det dagliga arbetet. Vi utgår oftast utifrån elevernas kunskapsnivå och/eller intressen. Personalen delar gruppen i olika konstellationer och använder oss av ett språkutvecklande arbetssätt.
2. Ryssbyskolan genomför pedagogiska diskussioner för att utveckla samarbetet mellan fritidshem, förskoleklass och skola. Pedagogiska diskussioner kring utformningen av lärmiljön i verksamheten med stöd av designer. Lärmiljövandring med elevhälsan. Bygga upp ett operativt EHT-team Fortsatt arbete med PULS som skolans val. Upprättat en plan för mottagning av nyanlända på Ryssbyskolan

Resultat

1. Vi har sett en utveckling hos samtliga elever utifrån deras nivå i båda förskoleklasserna med vårt arbetssätt.
2. Vi har under våren 2019 haft en projektledare som bedrivit kompetensutveckling i klassrummen kring hur vi kan använda beteendedesign för att utveckla det pedagogiska ledarskapet i klassrummet. Syftet här är att främja elevernas kunskapsinhämtning. Vi har här sett en lust och glädje hos eleverna som är positiva till arbetet. Vid kartläggning på elevrådet upplever eleverna att de lär sig mer. Lärarna behöver här få möjlighet att se hur de kan utveckla användandet av arbetssättet i samtliga ämnen och inte enbart inom idrotten plan för mottagning av nyanlända har upprättats för enheten. Arbetet med övergångar inom Ryssbyenheten har utvecklats för att skapa möjligheter att utforma elevernas undervisning utifrån de behov som finns och därmed kunna ge möjligheter att utforma extra anpassningar och särskilt stöd. Arbetet med Puls har planerats upp för samarbete mellan förskola och Ryssbyskolan. Utformningen av en stimulerande lärmiljö har diskuterats utifrån kompetensutveckling. Här tas stöd av anställd designer i verksamheten.

---

¹ Läs gärna mer om detta här: [Multimodal undervisning](#)

Analys av resultat

1. Vi upplever att alla elever blir trygga bl.a. genom tydlig struktur i det dagliga arbetet. Vi har i detta arbete haft stöd av det specialpedagogiska teamet. Utgångsläget var väldigt olika i de olika klasserna; oroligt och socialt ”stökigt” i ena gruppen och språksvagt i andra. I den oroliga gruppen har pojkarna överlag krävt mera fokus från pedagogerna.
De elever som har drivna/intresserade vårdnadshavare är oftast de elever som tar störst ansvar för sitt eget lärande – oberoende av utländsk eller svensk bakgrund. I den ena gruppen har man dagligen arbetat med lågaffektivt bemötande, och sett bra resultat. Vi fortsätter att utbilda oss inom detta under kommande läsår. Vi har arbetat målmedvetet mot att alla elever ska känna trygghet i skolan bl.a. med basgrupper/lärpar.
2. Under våren har vi mellan förskoleklassen, fritidshemmet och skolan diskuterat kring vilka behov av samarbete som finns och kartlagt hur vi kan utforma dessa för att möjliggöra kunskaper om hur vi kan komplettera varandras verksamheter. Inför hösten ser vi ett behov av att skapa träffar en gång per månad mellan förskoleklass och fritidshem för att stötta eleverna i deras kunskapsinhämtning på bästa sätt. Även samarbetet med PULS har planerats upp. Vi kan för att utveckla kunskaperna mellan verksamheterna och skapa kunskap kring varandras läroplaner skapa en gemensam pedagogisk utvecklingsträff per läsår. Då det gäller möjligheterna i lärmiljön visar verksamhetens kartläggning i BRUK att vi når mycket högt. I vår lärmiljö delar vi lokaler med fritidshemmet och för att miljön ska stimulera kunskapsinhämtningen kommer vi att nyttja verksamhetens designer för att utveckla våra lokaler. Detta skapar likvärdiga villkor för såväl pojkar som flickor.
Utvecklingssamtalen används som en dialog för att främja elevernas kunskapsinhämtning genom dialog med såväl vårdnadshavare som barn. Vi använder samtalet som ett givande och tagande där vi är lyhörda för vårdnadshavare och barn, men delger även en tydlig bild kring verksamheten och vårt arbete för att främja kunskapsinhämtningen. Inom detta område visar verksamhetens kartläggning i BRUK att vi når helt.